

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Családi életre nevelés pszichológiai és pedagógiai módszerekkel
Tárgykód:	ANSZPB1011
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Mayer László
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Oktatás célja:

A tantárgy oktatásának célja, hogy a hallgatók megismerjék a család támogató funkcióit, a különböző családtípusokat, a családi életre nevelés általános elveit, valamint a családi életre nevelés feladatait az egyes életkorokban, életciklusokban.

A tantárgy oktatásának célja továbbá, hogy a hallgatók megismerjék a család rendszer-jellegű működésének törvényszerűségeit, az egészségesen és a diszfunkcionálisan működő családok jellegzetességeit. Lehetőséget kapnak a hallgatók továbbá arra, hogy megismerjék a család kóros működésének hátterét, okait, egyéni és társadalmi következményeit és korrekciós lehetőségeit.

Kompetenciák

A hallgatók az elsajátított ismeretek segítségével képessé válnak - a családban és intézményben nevelkedő gyermekek esetében is - a családi életre nevelés leghatékonyabb módszereinek kidolgozására és alkalmazására. A jellegzetes családi működésminták ismerete hozzásegíti a hallgatókat ahhoz, hogy felismerjék és árnyaltabban kezeljék a gyermeki viselkedésben megmutatkozó eltéréseket. Képessé válnak arra, hogy felismerjék a családi hatások esetleges káros következményeit és megtervezzék a leghatékonyabb beavatkozási módokat. Alkalmassá válnak az elméleti ismeretek hasznosítására a családi krízisek, a családon belüli erőszak megelőzésében. A gyakorlati, családterápiás ismeretek birtokában képessé válnak a családokkal történő rendszerszemléletű munkára.

Tantárgy tartalma:

A család fogalma, szerkezete, funkciói. Családtípusok.

A család főbb funkciói I.: a reprodukív és gazdasági funkciói.

A család főbb funkciói II.: a család nevelő és szocializáló funkciója.

A család főbb funkciói III.: a család érzelmi egyensúlyt, pihenést, felfrissülést biztosító funkciója.

A családi életciklus, az egyes szakaszok sajátos feladatai.

A párválasztás. A szerelem jelentősége a párválasztásban.

A házasság jellemzői, hatásai, nehézségei. A gyermekvállalás.

Gyermek a családban. - a gyermek személyiségfejlődését segítő és veszélyeztető tényezők

Serdülő a családban.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Családi életre nevelés pszichológiai és pedagógiai módszerekkel
Tárgykód:	ANSZPB1011
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Mayer László
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Tantárgy tartalma:

Családi etika (születésszabályozás, abortusz, házassági hűség, idősekről való gondoskodás)
A szexuális nevelés (a gyermek viszonya a saját testéhez, higiénia, barátság, nemi identitás, maszturbáció, bántalmazás, homoszexualitás)
Diszfunkciók, problémák a családok működésében.
Krizishelyzetben levő családok – krízisintervenció.
A deviáns viselkedés típusai, hatásuk a család működésére.
Válás - a családi élet újjászervezése. A megváltozott szerkezetű családok.
A veszteségek kezelése a családban (Gyász, válás, betegség, munkanélküliség).
A nevelőszülői szerep pszichológiai vonatkozásai. Örökbefogadás.
Erőszak a családban.
A család szerepe a pszichiátriai kórképek kialakulásában.

A családi életre nevelés alkalmazási körei (baba-mama klub, óvodai és iskolai családi életre nevelés, szabadidős foglalkozások, szexuális felvilágosítás).
Családi életre nevelés családon kívül nevelkedők esetében (lakásotthon, gyermekotthon).
Családi életre nevelés az oktatásban.
Családi életre nevelő programok szervezése, kivitelezése és kiértékelése
Családegészségtan; egészséges életmód a családban; rizikófaktorok (alkohol, dohányzás).

A család rendszerszemlélete.
Családi mediáció.
Rendszerszemléletű családterápia.
A segítő tevékenység kockázatai. Szupervízió.

Számonkérési és értékelési rendszere:

A félév elfogadásának feltétele:

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Családi életre nevelés pszichológiai és pedagógiai módszerekkel
Tárgykód:	ANSZPB1011
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Mayer László
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Számonkérési és értékelési rendszere:

Aktív részvétel a szemináriumokon.
Házi dolgozat készítése/előadás tartása

Számonkérés módja: kollokvium

Kötelező irodalom:

Ajánlott irodalom:

Barnes, G.G.: Család, terápia, gondozás. Animula Kiadó Budapest, 2005.

Berg I.K.: Konzultáció sokproblémás családokkal. Animula, Kiadó Budapest, 2004.

Biró S., Komlósi P. (szerk.): Családterápiás olvasókönyv I. (Animula Kiadó, 2001)

Buda B.: A család lélektani rendszerének fejlődése és változásai – a segítő szempontjából (Támasz, Bp, 1998)

Cs. F. Nemes Márta: Családpedagógiai módszertan. Prevenció, családpedagógiai ismeretek. A családi életre nevelés, a prevenció és a probléma megoldás szemlélete és módszerei. A Családi Nevelésért Alapítvány. Budapest, 2002.

Cs. F. Nemes Márta: Ismeretek a családról. Családpedagógiai módszertan serdülőknek. A Családi Nevelésért Alapítvány. Budapest, 2002.

Cs. F. Nemes Márta: [A sikeres családi élet titkai \(Családi Nevelésért Alapítvány, Bp., 2005\)](#)

Campbell D, Draper R., Huffington C.: Helyesebben a milánói módszer elméletéről és gyakorlatáról. (Családterápiás olvasókönyv sorozat VII). Animula Kiadó Budapest, 2004.

Feuer Mária szerk.: A családsegítés elmélete és gyakorlata. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2008.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Családi életre nevelés pszichológiai és pedagógiai módszerekkel
Tárgykód:	ANSZPB1011
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Mayer László
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Freeman, DR: Házassági krízisek. Animula Kiadó Bp. 1994.

Hortobágyiné Nagy Ágnes: (szerk): Családi életre nevelés az oktatásban. Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskola Családpedagógiai Intézete, Budapest, 2005.

Horváth-Szabó Katalin: A házasság és a család belső világa. Semmelweis Egyetem Mentálhigiénés Intézet, Párbeszéd Dialógus Alapítvány, Budapest, 2007.

Kissné Geosits Beatrix, Teleki Béla dr.: Családi életre nevelés. Korda Kiadó Kecskemét, 2007

Koltai M. (szerk.): Család-pszichiátria-terápia (Medicina, Bp, 2003)

Onnis L.: A pszichoszomatikus zavarok rendszerszemlélete. Animula, Budapest, 1993.

Papp Győző, dr.Lovász Zsuzsa: Családvédelem, családgondozás. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet, Budapest, 2004.

Ranschburg J.: Pszichológiai rendellenességek gyermekkorban (Nemzeti TK. 1998)

Ranschburg J.: Szülők lettünk (Saxum, 2003)

Scott V., Bunnels P., Doub J.: A sikeres család (Alexandra, 2008)

Stern D.: Anya születik.- Arról, hogyan változtatja meg az anyaság átélése örökre az embert. Animula Kiadó Bp. 2007.

Vikár György: Az ifjúkor válságai. Animula Kiadó Bp.1999.

Virág György (szerk.): Családi iszonyok - A családi erőszak kriminológiai vizsgálata KJK-Kerszöv, 2005.

Tárgytematika

Félév:	2012/13/2
Tárgynév:	Családi életre nevelés pszichológiai és pedagógiai módszerekkel
Tárgykód:	ANSZPB1011
Felelős szervezet neve:	Szociálpedagógia Intézeti Tanszék
Felelős szervezet kódja:	AA16
Tárgyfelelős neve:	Dr. Mayer László
Tárgy követelménye:	Vizsga
Tárgy heti óraszám:	1/2/0
Tárgy féléves óraszám:	0/0/0

Kötelező irodalom:

Winnicott, DW: Kisgyermek, család, külvilág. Animula Kiadó Bp. 2000.